

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมของประชาชนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด ของกองกำกับการสืบสวนตำรวจนครหลวงจังหวัดนครพนม ในเขตตำบล อาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปีขึ้นไป ตามข้อมูลทะเบียนราษฎร์แยกราชพื้นที่ระดับตำบล ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ซึ่งมีประชากรทั้งสิ้น จำนวน 5,731 คน (ที่มา : สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นอำเภอเมืองนครพนม เดือน มิถุนายน 2556 : 4)

2. กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ผู้วิจัยเลือก คือ ประชาชนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ปี ขึ้นไป ในเขตพื้นที่ตำบล อาจสามารถ ซึ่งมีทั้งหมด 11 หมู่บ้าน จำนวน 373 คน โดยได้มาด้วยวิธีการสุ่มดังต่อไปนี้

2.1 ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง ตามวิธีของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n คือขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N คือ ขนาดของประชากร

e คือ ความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งกำหนดให้มีความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 หรือ .05 ดังนั้น ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง คือ

$$N = \frac{5,731}{1 + (5,731 \times (0.05))^2} = 373.85$$

$$= 374$$

สรุปได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 374 คน

2.2 หาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Random Sampling) โดยผู้วิจัยจะดำเนินการหาสัดส่วนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้าน โดยการเทียบบัญญัติไตรยางศ์

จากสูตร

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{ประชากรในพื้นที่} \times \text{ขนาดตัวอย่างทั้งหมด}}{\text{ประชากรทั้งหมด}}$$

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง บ้านห้อม หมู่ที่ 1} = \frac{523 \times 374}{5,731} = 34.72 \text{ เป็น } 35$$

และผลการคำนวณหมู่บ้านอื่นๆ ดังแสดงในตาราง

ตารางที่ 3 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในเขตพื้นที่ตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1	บ้านห้อม	532	35
2	บ้านสำราญเหนือ	639	42
3	บ้านสำราญใต้	457	30
4	บ้านไผ่ล้อม	402	26
5	บ้านอาจสามารถ	448	29
6	บ้านอาจสามารถ	489	32
7	บ้านนาห้วยบ่อ	566	37
8	บ้านคำเกษิม	430	28
9	บ้านนาสมดี	630	41
10	บ้านไผ่ล้อม	364	24
11	บ้านห้อม	774	50
	รวม	5,731	374

2.3 การสุ่มตัวอย่างผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย โดยการให้การจับสลาก โดยการเขียนชื่อประชากรลงในแผ่นกระดาษแล้วนำลงกล่องแยกตามหมู่บ้าน 11 หมู่บ้านทำการ คลุกเคล้าให้แผ่นกระดาษกระจายปะปนทั่วไปอย่างสม่ำเสมอในภาชนะที่ใส่ จากนั้นทำการหยิบ รายชื่อขึ้นมา 1 รายชื่อแล้วจับทันทีแล้วนำไปใส่ลงกล่องแล้วดำเนินการจับขึ้นมาทีละรายชื่อ โดย ดำเนินการดังกล่าวจนครบ 374 คน หากหยิบได้รายชื่อใดซ้ำ ให้หย่อนลงภาชนะและหยิบใหม่ เพื่อให้ประชากรทุกคนมีโอกาสถูกเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่างได้เท่า ๆ กัน ดำเนินการจนครบ 374 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นโดยมี โครงสร้าง แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลและทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน จำนวนสมาชิกในครัวเรือน การได้รับผลกระทบจากปัญหาสุขภาพจิต ความปลอดภัยในการให้ข่าวสาร เป็นแบบเลือกคำตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการป้องกัน และแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต ซึ่งครอบคลุมการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการคิดค้นหาสาเหตุและวิเคราะห์ ปัญหา การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแผน และการมีส่วนร่วม ในการประเมินผล การวัดระดับการมีส่วนร่วมของชุมชนในการดำเนิน โครงการป้องกันและแก้ไข ปัญหาสุขภาพจิต ผู้วิจัยใช้มาตรวัดแบบ Likert Scale (1973) ออกเป็น 5 ระดับ คือ ระดับมากที่สุด ระดับมาก ระดับปานกลาง ระดับน้อย ระดับน้อยมาก

ตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนใน การป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตในตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม

การสร้างเครื่องมือและการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1.1 ศึกษาทฤษฎีและงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาถึงปัญหาและสมมติฐานการวิจัยที่

ผู้วิจัยตั้งขึ้น

1.2 กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัยเพื่อทราบว่าอะไรคือตัวแปรอิสระ ตัวแปรตาม โดยการวิจัยนี้กำหนดให้

1.3 การสร้างแบบสอบถามและตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการสร้างแบบสอบถาม โดยมีขั้นตอนดังนี้

1.3.2 ระบุเนื้อหาหรือประเด็นหลักที่จะสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.3 กำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.3.4 กำหนดประเภทของคำถาม โดยเป็นคำถามปลายปิด หรือคำถามปลายเปิด

1.3.5 ร่างแบบสอบถาม

1.3.6 ตรวจสอบข้อความคำถามว่าครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการวัดหรือไม่

1.3.7 นำแบบสอบถามไปขอรับคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญ ตรวจสอบพิจารณาให้ตรงตามเนื้อหา แก่ภาษาและ โครงสร้างเพื่อให้เกิดความเข้าใจแก่ผู้ตอบแบบสอบถาม สามารถวัดได้ตรงจุดประสงค์ที่ต้องการวัด และนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ เก็บข้อมูลและพิจารณาความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามกับวัตถุประสงค์ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence ; IOC) ซึ่งให้ระดับความคิดเห็นในแบบสอบถาม แต่ละข้อดังนี้

+ 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

0 หมายถึง ไม่แน่ใจหรือตัดสินใจไม่ได้ว่าสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัยหรือไม่

- 1 หมายถึง ข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

สูตร $IOC = ER/N$

เมื่อ IOC หมายถึง ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อความคำถามในแบบสอบถาม

ER หมายถึง ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N หมายถึง จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

ในการพิจารณาความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ จากการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ในทุกข้อความคำถามนั้นจะต้องได้ค่าตั้งแต่ 0.67 – 1.00 จะคัดเลือกไว้ ส่วนข้อความที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.67 จะพิจารณาปรับปรุง แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบอีกรอบ

ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่

1. นางมุกดา แก่นสุวรรณ ภูมิการศึกษา ปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ ตำแหน่ง อาจารย์มหาวิทยาลัยนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

2. นางสาวเสาวลักษณ์ สิงห์เสนา วุฒิการศึกษา การศึกษابัณฑิต สาขาภาษาไทย ตำแหน่ง ครูอันดับ คศ.3 วิทยาลัยนานาชาติการพิเศษ โรงเรียนสนธิราษฎร์วิทยา อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านภาษา

3. นางเอมอร นนทจันทร์ วุฒิการศึกษา ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา วิทยาลัยนานาชาติ สำนักงาน สกสศ.จังหวัดนครพนม เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านวัดและประเมินผล

1.3.8 ทดลองใช้เพื่อตรวจสอบความปรนัย ความเชื่อมั่น และเพื่อประมาณเวลาที่ ใช้จริงในการตอบคำถาม

1.3.9 ปรับปรุงแก้ไข

1.3.10 จัดพิมพ์แบบสอบถาม และแจกแบบสอบถาม

1.4 นำแบบสอบถามที่ได้รับการตอบกลับมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของคำตอบและนำไปประมวลผลทางสถิติเพื่อหาค่าความสัมพันธ์ของแต่ละหัวข้อ

2. การหาคุณภาพของเครื่องมือ

หลังจากสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (try out) กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน เพื่อทดสอบว่าแบบสอบถามที่สร้างขึ้น สื่อความหมายให้ผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจประเด็นคำถามที่ผู้วิจัยต้องการทำการวิจัยเพียงใด และนำข้อเสนอแนะที่ได้รับจากการทำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขให้แบบสอบถามมีความถูกต้อง ชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้น โดยจะนำมาทำการทดสอบหาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามและการหาค่าสัมประสิทธิ์หรืออย่างง่ายระหว่างรายข้อกับรวมทุกข้อ (Item-total Correlation) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยทดสอบความเชื่อมั่นแบบ ครอนบาค (Cronbach, 1970) ที่เรียกว่า การหาค่า Alpha Coefficient (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2550 : 419) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคามถึง กำนัน และผู้ใหญ่บ้าน เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล

2. มีผู้ช่วยเก็บรวบรวมแบบสอบถามจำนวน 5 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการชักจูงทำความเข้าใจ ให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยแล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไข ปัญหาเสพติด ของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม มีการวิเคราะห์ผล ผู้วิจัย จะทำการวิจัยโดยการสร้างมาตรวัดชนิด ประมาณค่า (Rating Scale) โดยในส่วนของคำตอบได้ กำหนดลักษณะการให้น้ำหนักคะแนนเป็น 5 ระดับ โดยจะใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ มาใช้ในการประมวลผลข้อมูลทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติวิเคราะห์ตามความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ และสมมติฐาน ดังนี้

โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนดังนี้ หลักเกณฑ์การให้คะแนน

มากที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ	5	คะแนน
มาก ให้คะแนนเท่ากับ	4	คะแนน
ปานกลาง ให้คะแนนเท่ากับ	3	คะแนน
น้อย ให้คะแนนเท่ากับ	2	คะแนน
น้อยที่สุด ให้คะแนนเท่ากับ	1	คะแนน

ในการแปลความหมายของคะแนน ใช้คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างเป็นเกณฑ์ ผู้วิจัยใช้หลักเกณฑ์ ในการแปลผล โดยใช้สูตรคำนวณค่าพิสัยช่วงชั้นดังนี้ (สุวิมล ติรกานนท์, 2546 : 56)

$$\frac{\text{จำนวนคะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนช่วงชั้น}} = \frac{5-1}{5} = 0.80$$

การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ย ระดับการมีส่วนร่วมของชุมชน ผู้ศึกษาแบ่งเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21-5.00	หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย 3.41-4.20	หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
ค่าเฉลี่ย 2.61-3.40	หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย 1.81-2.60	หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย 1.01-1.80	หมายความว่า การมีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป ร้อยละ และการแจกแจงความถี่
2. สถิติที่ใช้วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิตของกองกำกับการสืบสวนตำรวจภูธรจังหวัดนครพนม ในเขตตำบลอาจสามารถ อำเภอเมือง จังหวัดนครพนม ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการป้องกันและแก้ไขปัญหาสุขภาพจิต โดยใช้ค่าไคสแควร์ (Chi – square) และสหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงการดำเนินงาน โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)



มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY